

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 21 • Perjantaina 4. marraskuuta 2011

62. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Pjotr Skoblikov työskentelee taustalla näkyvässä Eremitaasissa 3D-suunnittelijana ja -animaattorina. Modernin toimistohuoneensa ikkunasta hän katselee Nevaa ja Pietari-Paavalin linnoitusta. Kuva: Netta Böök.

*Rakkaus
Kurkijokeen
innosti työhön*

**”Tämä on pieni panokseni
kirkon jälleenrakentamiseen”**

Kun pietarilainen 3D-mallintaja Pjotr Skoblikov saapui ensimmäisen kerran Kurkijoelle 12 vuotta sitten, hän ihastui seutuun. Kuultuaan Kurkijoen historiasta ja tuhoutuneesta kirkosta hän lähti mittavaan kulttuuritekoon, luomaan kolmiulotteista tietokonemallinnusta kirkosta ja kirkon seudusta. Työ on vaatinut paljon aikaa ja yhteydenottoja tarvittavien valokuvien ja piirustusten saamiseksi.

- Vaimoni sisko asui Kurkijoella. Ihastuimme seutuun ja olemme viettäneet siellä paljon vapaa-aikaamme, kertoo Pjotr Skoblikov, joka työskentelee Pietarin eremitaasissa. Työssään hän laatii ohjelmia lapsille ja muille eremitaasissa vieraileville ryhmillä. Hänen ohjelmistossaan tutustutaan

myös Pietarin menetettyyn arkkitehtuuriin. Kurkijoen kirkkoprojektia hän tekee vain ja ainoastaan vapaa-ajallaan.

- Minulle kerrottiin, että Kurkijoella oli ollut puukirkko. Koska olen ensimmäiseltä ammatiltani restauroija ja nyt 3D-mallintana, siitä nousi idea kirkon ”luomisesta uudelleen henkiin”. Siihen vaikutti myös harmistumisen tunne siitä, että kirkko oli täysin tuhoutunut ja rekonstruointi ei ollut enää mahdollista. Tämä on pieni panokseni tällaiseen jälleenrakennukseen, rakastuin kirkkoon, Pjotr valottaa projektin taustaa.

Kurki-tarina syntyy

- Tutustuin Kurkijoen kotiseutokeskuksen johtajaan Marina Petrovaan ja arkkitehti Netta Böökiin, jotka kannustivat ja auttoivat. Sain paljon mielen-

Ennen seminaarin alkua Pjotr tutustui Kurkijokelaisessa julkaisuihin kirkon kuviin. Taustalla puoliso Jelizaveta ”Liza” Ktitorova.

kiintoista valokuvamateriaalia, mutta totesin, että pelkät valokuvat eivät riitä. Kaipasin

kirkon piirustuksia, mutta ne olivat aluksi kateissa. Lisäksi minun oli luotava kokonaan uusi ohjelma, pelkkä mallintaminen ei enää riittänyt. Uuden ohjelman pohjalle syntyi kokonainen ”Kurki-tarina”, kertoo Pjotr tekemästään työstä. Kurki-tarina sisältää kuvia kylästä ja kirkosta ja 3D-animaation.

- Mallinnustyö jatkuu. Koko ajan tulee korjauksia ja lisäyksiä, pyrin lisäämään myös interiööriä. Toivon, että työni on valmis ensi kesän loppuun mennessä, Pjotr Skoblikov toivoi ja arvioi tähän mennessä käyttäneensä teokseen noin vuoden työtunnit.

Olen nähnyt kirkon!

Pjotr Skoblikovin vaimo on innostuneesti mukana miehensä työssä. - Olen lapsesta

Tässä lehdessä

Kurkijokelaistaustainen Pekka Piska pyörittää hotellia Thaimaassa

Itämaisessa kulttuurissa eläessään hän näkee karjalaisuuden voimavarana ja toivoo thaimalais-suomalaisten tyttäriensäkin pääsevän joskus tutustumaan esi-isänsä asuinseutuun.

Lue lisää Pekan elämästäs. 6

Kurosen kauppiassuvun tie on kulkenut Hiitolasta Imatralle

Tänä vuonna liikeyritys on viettänyt 100-vuotisjuhlavuottaan.

Lue, mitä nykyiset nuoret kauppiaat ajattelevat liikkeen historiasta, nykypäivästä ja tulevaisuudestasivuilla 8-9

Kurki-jokelainen

on mitä mainioin lahja Isänpäiväksi, jouluksi ja merkkipäiväksi.

Jos teet uuden tilauksen nyt, saat loppuvuoden ilmaiseksi ja ensi vuoden tämän vuoden hinnalla.

Katso ilmoitus.....takasivulla

**Onnittelut kaikille
Isille ja Isoisille
13.11.**

Toimitus on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
18.11., 2.12. ja 16.12.

Kurkijoen kirkko, johon Pjotr tekee kaiken aikaa täsmennyksiä.

Jatkuu sivulla 10

4.11.2011

Pyhäinpäivässä on jotain kaunista

Nykyinen suomalainen pyhäinpäivä on yhdistelmä kahdesta varsinkin katolisen kirkon keskiajalta lähtien viettämästä juhlasta, jotka ovat kaikkien pyhien päivä 1. marraskuuta ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä 2. marraskuuta. Alun perin kaikkien pyhien päivää alettiin viettää 300-luvulla Syyriassa ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivää 900-luvulla Ranskassa. Suomessa pyhäinpäivä on säilyttänyt asemansa vainajien muistopäivänä.

Alun perin pyhäinpäivä on ollut 1. marraskuuta, kuten se on monessa maassa edelleenkin, mutta Suomessa sitä vietetään nykyään välille 31.10.–6.11. osuvana lauantaina. Suomessa pyhäinpäivä on säilyttänyt asemansa vainajien muistopäivänä.

Marraskuussa vuoden pimeimpänä aikana vietettävä pyhäinpäivä on Suomessa hiljainen ja haraspäivä, jolloin omaiset vievät edesmenneiden läheistensä haudoille kynttilöitä, seppeleitä ja kukkia.

Pyhäinpäivässä on jotain kaunista ja herkkää. Tapanana on muistaa kirkoissamme lukemalla kuluva vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytyttää kynttilät heidän muistoksi. Pimeässä syysil-

lassa kynttilämeri kirkon etuosassa näyttää kauniilta ja lohduttavalta.

Virsien sanoma muistuttaa siitä, miten taivaassa on kaikki paljon paremmin. "Ei he enää itke siellä, niin kuin tiellä itkivät he kulkeissaan. Täällä painoi synnin taakka maahan saakka, taivaassa ei milloinkaan." (Virsi 146:2)

Pyhäinpäivä voi olla kaipauksen täyttämä mutta ei toivoton. Se on aika rehellinen päivä, elämällä on määränsä, päivillä rajansa. Sen tajuaminen ei vie elämästä iloa, vaan se osoittaa tämän päivän lahjana käyttöömmek.

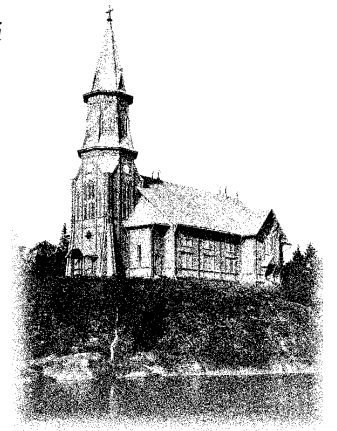
Pyhäinpäivänä karjalaiset täällä pääkaupunkiseudulla laskevat seppeleen Karjalaan jääneiden vainajien muistomerille Hietaniemessä, juhlassa puhuvat molempien kansankirkkomme papit.

Pyhäinpäivä muistuttaa elämän pyhistä arvoista. Siunnettua pyhäinpäivää Sinulle

Riitta Sainio
hallituksen jäsen

Hartaus Pyhäinpäiväksi
5.11.2011

Pyhistä ihmisistä

Harva meistä kokee olevansa erityisen pyhä. Päinvastoin, omasta elämän-tarinasta päälimmäisinä muistoina lienevät erilaiset epäonnistumiset ja kompastelut.

Kuitenkin Pyhäinpäivänä meitä jokaista kannustetaan otta-
maan vastaan tämä arvonimi: Sinä olet pyhä.

Pyhyyttä ei oteta, se otetaan vastaan. Pyhyyttä ei voi tavoittaa omilla teoilla tai käyttäytymisellä. Se on lahjaa, jonka antaja on Jumala. Hän ottaa ihmisen yhteyteensä kasteessa ja pitää huolta läpi elämän, olipa se minkä pituinen tahansa.

Nimipäivien taustalla on usein joku historian henkilö, joka on muiden mielestä ollut erityisen ansioitunut. Onpa olemassa pyhimysluettelotakin. Tällöin pyhillä ihmisillä tarkoitetaan heitä, joiden elämä on poikkeuksellisella tavalla tuonut Jumalan hyvyttä muiden elämään. Joko he ovat olleet laupeudenharjoittajia tai muuten uskon esikuvia. Kannattaa joskus ottaa nimikirja esille ja tutkia, keitä oman tai läheisten nimien taustalla on vaikuttanut. Heistä voi oppia paljon.

Itse asiassa pyhäinpäivässä yhdistyvät kaksi näkökulmaa pyhiin ihmisiin. Toisaalta ovat he, jotka kuolivat uskossa Vapahtajaan Jeesukseen Kristukseen. Toisaalta olemme me, jotka vielä elämme tässä ajassa, tuossa samassa uskossa. Pyhien ketju jatkuu siis ajan rajan yli. Ehtoollispöydässä voimme sananmukaisesti ylistää kaikkien pyhien kanssa Jumalaa; Luoja, Lunastajaa ja Pyhittäjää.

Kristikunnan syvä haava ja kipupiste on, että näkymättömän pyhien yhteyden rinnalla elämme moniin kirkkoihin ja eri tunnustuskuntiin hajautuneessa maailmassa. Voisiko Pyhäinpäivän viettoon liittää toiveen kristittyjen näkyvästä yhteydestä, joka toteutuisi ehtoollispöydässä?

Rakas Jumala.

Kiitos, että olet kanssamme kaikissa elämämme vaiheissa.

Huolehdi meistä, kun olemme aivan pieniä.

Kannat meitä, kun kasvamme.

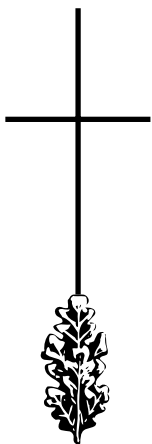
Kiitos, että myös tämän elämän päättyessä pidät meistä huolta

ja kutsut meidät taivaan kotiin. (Kirkkokäsikirjan Pyhäinpäivän rukouksesta)

Juha Lassila

Juha Lassila toimii Aalto-yliopiston
Otaniemen kampuspappina.

Kuolleita

Rakas enomme ja setäni

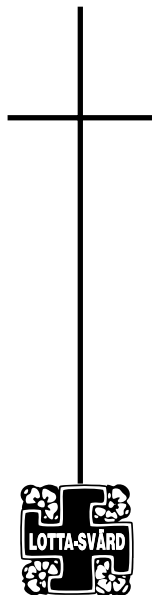
Viljo AHOKAS

* 21.11.1919 Kurkijoki
† 10.10.2011 Parikkala

Kiittäen ja kaivaten
Siskon ja veljen lapset perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Väsytys tuli hiipien hiljaa,
vei voimat ja unen antoi.
Se taittoi sukumme vanhinta viljaa,
pois rakkaamme luokseen kantoi.

Rakkaamme on siunattu 29.10.2011. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos Parikkalan tk. vuodeosaston henkilökunnalle Viljon hyvästä hoidosta.

Äitini, mumminne
ja isomumminne

Lyyli Katri MÄKINEN

o.s. Äikää

* 5.1.1915 Kurkijoki
† 27.9.2011 Kerava

Äidit vain, nuo toivossa väkevät,
Jumalan näkevät.
Heille on annettu voima ja valta
kohota unessa pilvien alta
ja katsella korkeammalta.
(Lauri Viita)

Lämmöllä muistaen

Jorma ja Anja

Erja ja Jukka

Mirja

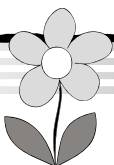
Riikka, Petri, Petrus ja Riia

Juuso, Hetti ja Essi

sekä muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä olleessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Nimi-päivät

Marraskuu

viikko 44

4 pe Hertta
5 la Pyhäinpäivä, Reima
6 su Ruotsalaisuuden
päivä, Kustaa,
Aadolfin päivä

viikko 45

7 ma Taisto
8 ti Aatos
9 ke Teuvo
10 to Martti
11 pe Panu
12 la Virpi
13 su Isänpäivä, Kristian,
Ano

viikko 46

14 ma Iiris
15 ti Janina, Janika,
Janita, Janette
16 ke Aarne, Aarno, Aarni
17 to Eino, Einari

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä syyskokous ja tarinailta ti.15.11 klo 17.30 Tuomarink. 2 Pori. (huom aika) Kokouksen jälkeen Tietokirjailija, Majuri evp. Antti Pekola johdattaa meidät Hiitolan takaisinvaltauksen tunnelmiin n. 70v. sitten. Tervetuloa entiset ja uudet tarinoijat.

Huittisten seudun kansalaisopiston ja Karjalaseurojen yhdessä järjestämä luontosarja Karjalaiset Huittisissa jatkuu Vampulan kirjastossa torstaina 17.11. klo 19-20.30. Aiheena: Kurkijoki talvisodasta nykypäivään. Aiheesta kertoo kouluneuvos Osmo Kuosa.

Vampulan karjalaisten SYYSKOKOUS ja PIKKUJOULUT 20.11.2011 klo 13.00 Karjalatalo Toiviaisella. Tervetuloa

Loimaan Seudun Karjalaseuran teatterimatka 17.11. Matka-ai-kataulu: Niinijoen OP klo 16.30, Hirvikosken apteekin pysäkki

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

16.40, Kaunismäen ja Puistokadun risteys 16.50, tori 17.00. Lisätietoja: Maija Levonpää p. 040-5824983.

Hiitola-Kurkijoki sukututkimuspiiri kokoontuu torstaina 17.11.11 klo 18.00 Karjalatalon Wärsilä-salissa, Helsinki Käpylänselä 1. Aihe: sukunimet Ahokas ja Rasilainen. Ovet ovat auki klo 15 lähtien. Kaikki ovat tervetulleita. Seuraava kokous 15.12. Lisätietoja: Veikko Reivola puh. 050-5606049, sp. veikkorepo@hotmail.com

OLETKO KADOTTANUT

naisten kultaisen kaulariipuksen kesällä Kurkijoelle Mihailin hoteliin. Mihail kertoi, että kadottaja oli kuulunut isoon bussiryhmään.

Ota yhteyttä toimittajaan, jos korusi on kadoksissa.
p. 050-5213336

Musiikillinen kuva-arvoitus

Mikä tuttu laulu on kyseessä? Vastaus takasivulla.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

4.11. Hän antoi Israelille lakinsa ja käski meidän isiämme opettamaan ne lapsilleen, jotta tulevakin polvi ne tuntisi, jotta vastedes syntyvätkin ne oppisivat ja kertoisivat omille lapsilleen. Ps. 78:5-6

5.11. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyynel. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut. Ilm. 21:3-4

6.11. Jeesus sanoi opetuslapsille: "Menkää, minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukua älkääkään jalkineita." Luuk. 10:3-4
Virsi 421:6 Omansa hän kokoa, alttiutta odottaa, heitä kutsuu, herättää, palvelukseen lähettää.

7.11. Siunatkoon Jumala meitä, ja palvelkoot häntä kaikki maan ääret. Ps. 67:8

8.11. Herra itse kulkee sinun edelläsi. Hän on sinun kanssasi, hän ei jätä sinua yksin eikä hylkää sinua. Älä lannistu, älä pelkää. 5 Moos. 31:8

9.11. Rukoilemme, että eläisitte Herralle kunniaksi ja kaikessa hänen mielensä mukaan ja että kantaisitte hedelmää tekemällä kaikkea hyvää ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa. Kol. 1:10

10.11. Koko maa oppii tuntemaan sinun tiesi, Jumala, ja kaikki kansat saavat tietää, että sinä autat. Ps. 67:3

11.11. Herra, sinua ylistäkööt kaikki luotusi, uskolliset palvelijasi kiitäkööt sinua! Julistakoot he valtakuntasi kunniaa,

kertokoot mahtavista teoistasi. Ps. 145:10-11

12.11. Hänen kirkkautensa voima ja väkevyys vahvistakoon teitä olemaan aina kestäviä ja kärsivällisiä. Kol. 1:11

13.11. Jeesus sanoo: "Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, koska talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä, kukonlaulun aikaan vai aamun jo valjetessa." Mark. 13:35
Virsi 152:2
Voi meitä, jos uneen me vajoamme ja synti ei tuntoa paina, jos taivaan ja Jumalan unohtamme ja suruton mieli on aina! Oi Herramme, armahda meitä!

14.11. Me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus vallitsee. 2 Piet. 3:13

15.11. Me katoamme kuin uni aamun tullen, kuin ruoho, joka hetken kukoistaa, joka vielä aamulla viheriöi mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois. Ps. 90:5-6

16.11. Varokaa siis, veljet, ettei kukaan teistä ole sydämessään paha ja epäuskoinen ja näin luovu elävästä Jumalasta. Hepr. 3:12

17.11. Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua, hartaammin kuin vartijat aamua. Ps. 130:6

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

PALVELEMME

Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Muista surussa Kurkijoki-adressilla
hintaa 8 €, saatavissa toimituksesta

60 Kurkijokelainen
60 VUOTTA SITTEN...

Kurkijoen kuvateos

Toimitus on saanut tutustua Kurkijoen valmistumassa olevaan kuvateokseen. Voimme näkemämme perusteella vakuuttaa, että teoksesta tulee vaikuttava kuvahistoria, joka selvällä ja vakuuttavalla tavalla muistuttaa mielimme pitäjämme elämän.

Eri elinkeinohaarat kulkevat silmiemme ohi ja kauniit talot ja viljelysmaisemat avautuvat kuin loihdittuna eteemme. Talous- ja sivistyselämä, koulut, yhdistykset, seurakunnat tulevat meitä lähelle.

Tutut kasvot mitkä monasti ovat ratkaisevasti vaikuttaneet Kurkijokelaiseen

elämänmenoon vilahtelevat vastaamme.

Olemme vakuutettuja siitä, kun teos lähiaikoina tulee painosta ulos, se ei tule puuttumaan yhteenkään valistuneen entisen Kurkijokelaisen pöydältä ja kirjahyllystä. Se että teos on viipynyt ei ole ollut toimituskunnan syy, vaan vaikeudet ovat olleet heistä riippumattomat ja voittamattomat. Nyt on teos sentään ilmestymisvaiheessaan, ja siihen voimme kaikki olla tyytyväisiä.

Kurkijokelainen N:o 42 – 1951, lauantaina marraskuun 3. p:nä.

Vanhojen kuvien tunnistusta

Alhon nuorisoseuralaisia Etelä-karjalaisten NS-liiton 60-vuotisjuhlissa vuonna 1950.

vas. Arvi Heinonen, Viljo Torikka, Matti Torikka, Irja Poutanen (Vähätalo), Väinö Jakonen, ??, Raili Bragge (Mattila), Sirkka Lukka, Hellä Kärhä (Ketola), Veera Havakka, Tuure Jussilainen, Aili Lankinen (Torikka), Terttu Lattu (Leino), ??, Saara Raikaa (Rouhiainen), Vilho Raikaa, ??, Kerttu Jakonen (Lahtinen), Elli Jussilainen (Niittymäki), Airi Ristolainen (Heinonen), Kaisa Rouhiainen (Kärppä), Hellä Rantala. Tunneteko kysymysmerkin henkilöitä?

Hellikki Mattlar vas. myy äitinsä Saimi Sorri-Hukkasen kirjaa Tien täydeltä (1969) säveltäjä Ahti Sonniselle, äidin sanoittaman Laulun Kurkijoelle säveltäjälle. Edessä kirjailija Eino Huittinen kirjoittaa omistuskirjoitusta; todennäköisesti kirjaansa Karjalan kannen (1960). Tapahtumapaikka on konsuli Aarne Roihan Klippan-ravintola Helsingissä 1971 tai 1972. Valok. Leo Kosonen, Helsinki. Keitähän ovat kolme oikealla seisovaa henkilöä?

Sorjon nuoria vuodelta 1942. Kuvassa on mahdollisesti lausuntaesitys Sorjon koulun pihalla. Muistaako kukaan tarkemmin? Kuva: Terttu Mettäsén arkistosta

Lottakirjoituskilpailun tulokset julkistettiin Pitäjähallissa elokuussa. Palkinnot jaettiin kahdessa sarjassa: Kirjoituskilpailu ja Kuvakertomuskilpailu.

Tässä lehdessä julkaisemme Pirjo Urpolan Kirjoituskilpailussa jaetulle hopealle sijoittuneen kirjoituksen.

Tuomaristo kommentoi kirjoitusta seuraavasti: *Taitavasti jäsennelty, paljon tietoa ja tarkkoja kuvauksia lottatoiminnasta, erityisesti lääkintälottien raskaasta työstä. Yli 93-vuotiaan äidin kommentit ja kokemukset elävöittävät toisinaan hieman liian yleisellä tasolla kulkevaa kirjoitusta. Kirjoittaja on hyvin perehtynyt lottahistoriaan. Sujuvaa helppolukuista tekstiä.*

Äitini oli lotta

Jo pienenä tyttönä tiesin, että äitini, Martta Koho, oli sota-aikana lotta. Lapsen käsitys sodasta, isästä sotilaana ja äidistä lottana muodostui kuuntelemalla aikuisten puheita.

Äiti syntyi suuren sisarusparven kuopuksena Kurkijoella kesäkuussa 1918. Lottien historiasta tiedetään paljon, mutta minkälainen on oman äitini historia lottana? Seuraava tarina on

syntynyt 93-vuotiaan äidin haastattelujen perusteella.

Lottien toiminta ennen sotia

Kuokkalan Lottiin kuului naisia Rajajoen, Ollilan ja Kuokkalan kylistä. Äiti liittyi Kuokkalan Lottiin 18-vuotiaana. Lotta-puvun sai laittaa päälleen vasta noin puolen vuoden kuluksaan liittymisestä.

Ompeluilloissa lotat kutoivat sukkia ja lapasia suojeluskuntalaisille. Paikallisosastot hankkivat lankoja suoraan tehtailta. Myös maatalojen emännät lahjoittivat villoja, jotka kehrättiin langoiksi mm. Harjun villatehtaalla.

Lotat huolehtivat erilaisen tilaisuuksien ja juhlien muonituksesta esim. isänmaalliset juhlat ja äitienpäivät. Ruokaa valmistettiin pääemännän johdolla kouluilla tai suojeluskuntataloissa. Ruokatarvikkeet ostettiin kaupasta ja saatiin myös taloista lahjoituksena. Lotta Svärd-merkillä varustetut astiastot säilytettiin puisissa laatikoissa.

Jotta suurien tilaisuuksien tarjoilu sujuisivat taidolla, järjestettiin muonituskursseja. Vanhemmat lotat opettivat nuorempia. Työhön perehtyminen alkoi avustavista töistä eli perunoiden pesusta, tiskauksesta ja siivouksesta. Kurssin jälkeen äidistä tuli muonituslotta.

Tarjoilu koostui mm. herne- tai lihasopista tai läskisooista ja perunoista. Voileivälle laitettiin läskiä (ei kinkkua) ja ruokajuomana oli maitoa, piimää, kotikaljaa. Kommelluksiakin sattui, kun monta apulaista hääri keittiössä. Äiti muistaa ainakin lettujen lennelleen pitkin lattiaa.

Suojeluskunnat järjestivät erilaista urheilua ja liikuntatoimintaa. Kesällä pelattiin pesäpalloa ja neljää maalia kyläosasto-, paik-

kallisosasto- ja piiritasolla. Yleisurheilussa lajeina olivat juoksu ja kuulantöytä. Talvella hiihdettiin kilpaa. Naiset hiihtivät polveen asti ulottuvissa, paksukan-kaisissa hameissa. Palkinnot olivat isommissa kilpailuissa isoja ja pienemmissä kilpailuissa pieniä alpakkalusikoita.

Sisävoimistelun lisäksi pidettiin vesijumppaa Suomenlahdessa. Piirijärjestöjen voimistelunäytöksiä järjestettiin mm. Viipurissa. Siellä äiti muistaa esiintyneensä sinisissä puuvillakankaisissa polvipituisissa mekoissa tai polvihousuissa.

Talvisota ja välirauhan aika

Talvisodan syttyessä äiti osallistui Säkijärvellä evakkojen vastaanottamiseen ja muonittamiseen sekä lehmien ajoon. Kun evakuoinnit päättyivät, äitiä tarvittiin isoveljen perheen

Lotta Martta Koho.

apuna Elisenvaarassa.

Ennen talvisotaa äiti opiskeli parturi-kampajaksi. Välirauhan aikana hän pääsi jatkamaan ammattiaan Helsingissä. Asumisen ja työnteon keskeytti tiedonanto, että kolmen päivän kuluttua on oltava repun kanssa Helsingin rautatieasemalla. Määränpästä ei ollut tietoa. Asemalta äiti sai litteran Ouluun.

Jatkosota – Lääkintälottana Oulussa ja Kemissä

Oulun asemalta äidin matkan jatkui ”Uudelle läänille” lääkintälottaksi. Sairaala oli uusi ja osin vielä keskeneräinen. Sementtilattiat oli vasta valettu. Sänkyjä ei ollut, vaan työmaapara-

kista kannettiin penkkejä ja patjoja olivat olkipussit. Potilaat olivat suomalaisia sotilaita, jotka tulivat Kiestingin suunnalta Vienan Karjalasta.

Työ alkoi kolmen viikon ensiapukurssilla. Lääkintälottat toimivat sairaanhoitajien työparina työvuorolistojen mukaisesti. Työstä maksettiin markan päiväraha. Lotta-puku oli työvaate. Se pestiin illalla ja tarvittaessa silitettiin kuivaksi aamulla. Hoitajille oli rakennettu erillinen asuntoja. Siellä tutustuivat toisiinsa lotat Kajaanista, Kemistä, Torniossa, muualta Lapista ja Helsingistä.

Äiti oli vasta aloittanut työnsä sotasairaalaissa, kun vastaan tuli vaikea yö. Potilas, jonka kädet olivat siteis-

Oulun Tuirassa sairaalan pihalla juoksevat lotat Martta Urpola (vas.) ja Terttu ”Tepsu” Lahtela.

Martta Koho lähdössä ystävänsä Lahja Koukun kanssa toukokuun paraatissa Terijoella. Martta on oikealla, siis pienempi tytöistä. Kuva: Leila Koho

Lääkintälotta Martta Koho hoitotyössä. Kuvat: Martta Kohon arkisto

sä, piti viedä vessaan. Apua tarvittiin housujen alas vetämisessä. Äiti toivoi, että käytävä kohti vessaa olisi ollut kilometrin pituinen. Nyt kokemus jo äitiä kovin nauratti ja hyvin hän oli tehtävästä silloinkin suoriutunut.

Ennen lääkärinkiertoa avattiin siteet ja kierron jälkeen haavat sidottiin uudelleen. Lentokonekipsiin haavan alle tehtiin reikiä, jotta märkä pääsi valumaan pois. Märkivät haavat haisivat pahalle. Kipsin alla oleva pumpuli kihisi täitä.

Äiti toimi sairaalassa myös parturina. Aluksi parturoitiin potilashuoneissa, kunnes hän sai pienen työhuoneen. Osa potilaista pääsi sinne omin voimin, osa tuotiin paarilla. Kasvoin loukkaantuneiden potilaiden parturointi oli kova kokemus.

Pommitusten aikana potilaita ei evakuoitu ja henkilökunta jatkoi töitään. Kerran äiti oli pesemässä alusastioita valot päällä ja ikkunat avoinna. Kun ilmahälytystä ei kuulunut, hän luuli lähestyviä koneita suomalaisiksi. Sääkähähdys oli melkoinen, kun ne olivatkin venäläisiä ja tulitus alkoi.

Vuoden palveluksen jälkeen äidin piti valita jatkaako hän lääkintälottana venäläisten vankien leirillä tai Tuiran kulkutautisairaalassa. Hän valitsi Tuiran. Potilaana oli sotilaiden lisäksi myös siviilejä, lapsiakin. Muutaman kuukauden kuluttua äidin työ Tuiran sairaalassa päättyi tulirokkoon ja sen jälkitauteihin.

Toipumisloman jälkeen hän sai komennuksen Keemiin. Sairaalan potilaat ja henkilökunta olivat saksalaisia, sairaanhoitajat ja lotat suomalaisia. Sairaala toimi koulussa, jonka luokahuoneessa saattoi olla yli 30 potilasta. Lääkintälotan työ jatkui entisenlaisena.

Sota päättyy ja elämä jatkuu

Aselepoehotuihin kuului saksalaisten joukkojen karkottaminen Suomesta. Alkoi Lapin sota ja Kemin sairaala suljettiin. Saksalaisten potilaiden poistuttua pihalla poltettiin kaikki täkit ja tyynyt. Hämmäntävässä tilanteessa osa hoitajista ja lotista lähti saksalaisten mukana pohjoiseen.

Vaikeasti haavoittuneiden sotilaiden hoito jatkui sotavammassairaaloissa mm. Helsingin Käpylässä. Äidille järjestyi työpaikka ja asunto Käpylän sairaalasta. Siellä hän tapasi tulevan puolisonsa, isäni.

Vappuna 1945 vietettiin kihlajaisia ja lokakuussa tanssittiin häitä. Muutaman vuoden kuluttua sisareni ja minä jo kuuntelimme aikuisten puheita sota-ajoista. Paljon myöhemmin ymmärsin, miten tärkeää tuo puhuminen oli sodan kokeneiden ihmisten selviytymisessä.

Nimimerkki Kuopus
Pirjo Urpola
Helsinki

Pauli Sinkkonen muistelee:

Aromäen koulussa pula-aikana

Olin ensimmäistä vuotta Aromäen kansakoulussa v. 1930. Sisareni oli vuotaa vanhempi ja hän tiesi kertoa, miten koulussa tuli käyttäytyä.

Talvella suksia hiottiin ja hoidettiin hyvin, jotta saataisiin niihin paras luisto. Koulun lähellä oli maantie ja sieltä lähti pitkä lasku Arosuolle.

Ajattelin laskea. Mäen alla oli pöykuivaa lunta, tuuli oli puhaltanut puuterilunta notkoon. Sukset pysähtyivät siihen kuin seinään. Kaaduin mahalleni. Eväsrepussa ollut maitopullo iski takaraivooni ja olin vähän aikaa pökeryksissä. Olin kuulemma huutanut äitiä, niin eräs luokkatoverini

vahvisti.

Isot 4. luokan pojat kuulivat äiti-huutoni ja yksi heistä alkoi kiusata sen vuoksi. Hän huusi minut nähdessään ”Äiti, äiti..” tai vieläkin ilkeämmin ”Äitapas pöksyistä täit!”

Ei silloin puhuttu koulukiusaamisesta, mutta tämä oli juuri sitä. Kiusaaminen jatkui.

Nykyään puhutaan paljon koulukiusaamisesta, mutta kyllä sitä oli silloinkin. Toista poikaa kiusattiin nimen takia. Kirkkoherrakin kysyi kerran lukusilla, onko se tytön vai pojan nimi. Siitähän kiusaajat vasta innostuivat.

Hän oli paljon yksin, mutta hakeuduin hänen seu-

raansa, koska tiesin, miltä kiusaaminen tuntui.

En puhunut asiasta kotona mitään, sillä tiesin, että isäni olisi mennyt kiusaajan kotiin keskustelemaan asiasta.

Oli pula-aika ja raha oli vähissä

Kiusaajallani oli erikoispaperista tehty hanuri. ”Mitä pidät sillä hintaa”, kysyin. Hän sanoi: ”Tämä maksaa kolme markkaa.” ”Maksan 5 markkaa”, sanoin. Ostin hanurin ja sen jälkeen kiusaamista ei enää ollut.

Minulta kysyttiin, miksi maksoin enemmän kuin pyydettiin. Ajattelin, että se tehoaisi kiusaamiseen, ku-

ten tehosikin. Koulurauha löytyi.

Rahaa ei pula-aikana ollut juuri kenelläkään. Mutta olin itse tienannut rahat. Naapurin mies oli pyytännyt kessuja ”kukittamaan” – eli nyppimään. Hän maksoi työstä aina markan.

Pula-aika oli rankkaa. Pakkahuutokauppoja oli paljon – kotikylälläkin.

Eräs ikämies tuli pihalle ja kysyi: ”Onko isä kotona?” Hän kysyi isältä, oliko isä ollut heidän pakkahuutokaupassaan. Isä pyöritti kieltävästi päätään.

Ikämies kertoi, että vävy

oli huutanut tilan itselleen. Hän oli ollut huolissaan mahdollisesta kunnalliskotiin joutumisestaan.

Vävy sanoi: ”Mihis sie omasta tuolistas lähtisit. Kun näät, ett pöyäss on ruokaa, nii tuu syömää ja saunanhan sie tiiätkin.”

Ikämies totesi isälle vedet silmissä, että koskaan hänelle ei ole niin hyvin sanottu.

Pakkahuutokauppojen ja pula-ajan lakkaaminen näkyi myös lasten elämässä, vanhempien kireys katosi.

Helena Sulavuori

Aromäen poikia hiihtämässä Heinjoen laaksossa. Kuva: Kurkijoki-museon arkisto.

Aromäen koululaisia v. 1935. Kuvasta tunnistettu: 1. Pauli Sinkkonen, 2. Vilho Kiiski, 3. Erkki Häyhä, 4. Hertta Lehtola, 5. Osmo Lehtola, 6. Tyyne Kempinen, 7. Olavi Laukkanen, 8. Maija Könönen, 9. Elma Kiiski, 10. Pauli Riikonen, 11. Veera Riikonen, 12. Sirkka Hartikka, 13. Vilho Vuorela (ent. Berg), 14. Kalle Niemi. Kuva: Kurkijoki-museon arkisto.

Kurkijoenpoika Thaimaassa

ENTEELLINEN TYÖHAKU...

Pekan Pispän ollessa 14 vuoden ikäinen näki hän lehdessä työhakuilmoituksen, Helsinkiin haettiin hotellin vastaanottoon virkailijaa ja koska nuorukaisen haaveena oli kangastellut hotelliala, rustasi hän työhakemuksen kyseiseen avoimena olevaan työpaikkaan. Toive hotellialasta ei kuitenkaan vielä tuolloin toteutunut. Aikanaan tuli vastaus hakemukseen, kiitämme kohteliaimmin kiinnostuksestanne meillä avoimena olleeseen työpaikkaan, mutta ikänne huomioon ottaen pyydämme teitä palaamaan asiaan muutaman vuoden kuluttua uudelleen. Haaveet oli unohdettava ja suunnattava opintielle.

Ylä-asteen jälkeen Pekka opiskeli kaupallista alaa valmistuen merkonomiksi. Opiskelujen ohella hän kävi usein sukuloimassa Amerikassa saaden siellä varsin hyvän kielitaidon.

Opiskelujen jälkeen Pekka työskenteli kaupallisella alalla mm. RAY:n palve-

luksessa. Jossain vaiheessa nuoren miehen elämää alkoi kuitenkin kiinnostaa alan vaihdos, niinpä hän hakeutui Merikouluun, valmistuen ensin puolimatuusiksi ja sittemmin matruusiksi. Useiden vuosien ajan Pekka seilasi rahtilaivoilla ja niinpä monet Euroopan satamat tulivat miehelle tutuiksi. Kertoopa mies purjehtineensa aina Australian rannikkoa myöten.

KUINKA SITTEN THAIMAASEEN

Nuori mies ja loma-matka Thaimaahan, eipä liene vaikea arvata mikä oli lopputulos. Tyttö nimeltään Kate, Isanista kaukaa pohjoisesta oli tullut tatiään tervehtimään ja asui samassa paikassa jossa Pekka lomaili. Pari silmäystä sorjalta thaityöltä ja Pekka oli myyty mies.

Loma loppui aikanaan, mutta sydän jäi Thaimaahan. Riijumatka osoittautui aikalailla hankalaksi pitkän välimatkan takia, kun Pekka lenteli Suomen ja Thaimaan väliä aina kun se oli mahdol-

lista. Kaukorakkaus ei enää lopulta miellyttänyt, niinpä hän hakeutui töihin lähemmäksi rakastettuaan.

Thaimaasta tuli toinen kotimaa. Vaimo ja kaksi suloista tytärtä Lumiella ja Angela kuuluvat tänä päivänä Pekan perheeseen.

HAAVEESTA TULI TOTTA...

Loma-osakkeiden myynti antoi aluksi työtä ja toimeentuloa, kunnes palaset loksahivat paikalleen.

Maaliskuussa 2010 päätös ryhtyä hotelliyrittäjäksi toteutui kun Phuket Patongilta löytyi sopiva kohde Coconut Moon. Viihtyisässä hotellissa Patongin keskustassa on 19 huonetta. Rantaan on matkaa n. 600 metriä ja hotellin vieressä on Patongin suurin ostoskeskus.

Hotelliinsa Pekka toimittaa kaikki tervetulleiksi lomaillemaan (etenkin Kurkijokelaiset). Isäntä toteuttaa toiveenne, vaikka lentokentältä noudon, sekä opastaa teitä tarvittaessa haluamanne retkikohteen

löytämiseksi. Varaukset hotelliin voitte tehdä netissä osoitteessa www.patonghotelp Phuket.com.

Phuketissa työskentelee paljon suomalaisia monille eri aloilla. Karjalaisuus on hyvin edustettuna sielläkin, Pekan kavereista monella on Karjalaiset sukujuuret. Yrittämisestä Thaimaan tietynlaisessa byrokratian viidakossa Pekka ei koe ylivoimaiseksi joihin ulkomalainen yrittäjä usein törmää. Silloin kun tietyt vastuut hoidetaan, on asioilla tapana edetä kohtuullisesti.

KARJALAISUUS ON VOIMAVARA...

Karjalasta puhuttaessa Pekka toteaa sen olevan voimavara, hän ei häpeä tunnustautua karjalaiseksi se on osa hänen identiteettiään josta hän on erittäin ylpeä.

Mies tepastelee hotellinsa aulassa Karjala takaisin paita päällä. Karjalan palautuksesta on hänellä varsin selkeä näkemys. Ehdottomasti Karjala kuuluu Suomelle, vääräys mikä vääräys hän toteaa.

Pekka on käynyt sukunsa kanssa Elisenvaarassa sekä Kurkijoella juurillaan. Kun on ne maisemat nähnyt, Kurkijoen kauniin kunnaat sekä siintävät Laatokan poukamat, ei voi sitä näkemää koskaan unhoittaa.

Niihin maisemiin hän toivoo vielä joskus voivan tyttärensä Lumiellan ja Angelankin tutustuttaa.

Markku Paksu

Pekka Pispa

s. 16.6.1976 Ypäjällä

Pekan isovanhemmat isoisä Heikki Kauppinen syntyi Elisenvaarassa sekä mummo Martta Kauppinen os. Kontulainen syntyi Kurkijoella. Pekan isovanhemmat kuten useimmat Kurkijoen suunnalta sijoittautuivat sodan jälkeen asumaan Loimaalle.

Heille syntyi kolme tytärtä joista vanhimman tyttären Hannelen poika Pekka on. Hänen isänsä on syntynyt Ypäjällä ja samoin myöskin Pekka.

Karjalaiset isovanhemmat Loimaalla olivat hyvin läheiset Pekalle ja hänen veljelleen Jussille niinpä karjalaisuus tarttui jo hyvin varhain häneenkin. Isovanhempien historia kiinnosti koska se oli jotakin muuta kuin vaikkapa naapurin pojilla.

Isoisän ja mummon kertomukset Karjalasta sekä perinteiset tavat tulivat tutuiksi jo lapsena, Pekka kertoo. Hän muistaa elävästi mummolasta lapsuuden hiljaisen iltpäivän jolloin askareitten tauottua levättiin niin kuin oli tapana koton Karjalassa. Silloin oltiin hiljaa... mummo teki käsitoita ja kello raksutti mennyttä aikaa...

Pekka toivoo, että tyttäret pääsevät joskus tutustumaan Pekan juuriin Kurkijoella. Yrittäjän arjessa löytyy aikaa myös Lumiellalle.

Koko perhe koossa: hotelliyrittäjä Pekka Pispa, tyttäret Lumiella ja Angela sekä vaimo Kate.

Pekka Coconut Moon-hotellissaan.

Puuverstaassa aika lentää siivillä

Juuri 95-vuotta täyttänyt, Vampulan vanhin mies Juho Supponen on oppinut elämänsä aikana taitamaan käsillään. Parikymmentä vuotta hän on nikkaroinut puusta kelloja, koriste-esineitä, viuluja, kanteleita ja paljon muuta.

- Innostusta olisi ollut jo pienestä asti, mutta kun ei aika riittänyt. Kalastamassa käytiin Laatokalla, kun tuolta Kurkijoelta olen kotoisin. Sitten tuli sota-aika, eikä sillan paljoa ehtinyt nikkaroidaan.

Kuitenkin Supponen on jo pienestä asti seurannut vierestä, sillä hänen isänsä teki aikoinaan talvisin puusta astioita.

- Silloin jo se kiinnosti ja välillä pääsin itsekin tekemään isän kanssa. Nyt vanhempana on aikaa selälaiseen, kun meiltä laitettiin karja pois ja pellot vuokralle siellä 80-luvun puolivälissä, niin ei ollut enää mitään varsinaista tekemistä, onpahan

ollut jotain ajankulua.

Nyt Supponen on ollut nikkaroimatta toista vuotta, mutta niiltä ajoilta kun hän vielä teki käsitöitä, on seinillä ja hyllyillä tallella kaikki muut työt, paitsi ne jotka ovat lasten, lapsenlapsen tai ystävien mukaan lähteneet.

- Koskaan en ole oikeastaan tienannut mitään nikkaroinnillani. Tämä on ollut vain tällainen harrastus. Kanalan vanhaan munakoppiin aikoinaan tein pienen verstaan jossa sitten askartelin milloin mitään. Enimmäkseen käytän koi-vua, leppää ja raitaa. Viuluun menee myös kuusta ja vaahteraa.

Puutöiden lisäksi Supponen maalaa posliinastiota, joista hän esimerkiksi tarjosi vierailleen syntymäpäiväkahvit.

- Onhan sekin ajankulua, äkkiä siinä menee kuukausikin että on maalaukset ja kultareunukset valmiina.

Kun ne pitää polttaakin aina välissä.

TASKUKELLOJA

Supposelle on kertynyt jo kolmisenkymmentä. Lisäksi seiniä koristaa seinä- ja kaappikellot.

- Viuluja olen muutamisen tehnyt, se on tarkkaa kun pitää saumat tehdä niin huolella. Ei uskoisi, mutta viulun kansikin on tehty neljästä osasta. Olen minä niitä opetellut soittamaan, ihan kuin kantelettakin.

Yleensä Supposella on ollut monta työtä yhtä aikaa tekeillä.

- Sai sitten mielensä mukaan valita, että mitä milloinkin tekee. Tein kaikki kaiverukset, maalaukset ja muut koristukset itse. Minulla ei ole sen suurempia laitteita, vain jotain peruslaitteita löytyy.

SODASSA

Supponen joutui nuoruudessaan olemaan vuosia.

- Viisi ja puoli vuotta olin yhtämittaa armeijan hommissa. Ei siinä paljoa aikaa itselle ollut, kun piti sodassa olla.

Haavoittuminen sodassa ei estänyt kuitenkaan aloittamasta vanhemmalla iällä käsityöharrastusta.

- Vaikka kuulan sainkin tuohon kainalon alueelle, ei se minua estänyt aloittamasta nikkarointia. Lisäksi sain käsikranaatin siruja selkääni. Reiteen tulleesta kuulasta jäi muisto, kävely ei tahdo luonnistua kunnolla, se on näin vanhemmiten alkanut vaivata.

Sodan päätyttyä Supponen kotitila jäi rajan taakse ja heidän piti lähteä perheen kanssa evakkoon. Ensisijainen sijoituspaikka oli Iso-Kyrö, josta heidät sijoitettiin myöhemmin Vampulaan.

- Kurkijokelaisten sijoituspaikkana oli Loimaan seutu, Mellilä, Vampula, Alastaro ja niin edelleen. Naapuriin muutti vanhoja naapureita, oli mukavaa kun oli heti alusta asti tuttuja lä-

histöllä niin ei tuntunut niin vieraalta.

SUPPOSELLA

on kaksi lasta sekä yksi lapsenlapsi.

- Rankinta aikaa oli kun vaimoni kuoli reilu 17 vuotta sitten. Sen jälkeen oli pitkään yksinäistä ja tuntui tyhjältä, kaikki piti tehdä yksin. Onneksi hän opetti minua aikoinaan pyykkämään ja tekemään muitakin kotias-kareita. Mutta ihmeellisesti ihminen oppii elämään joka tilanteessa.

Lapsenlapsikin on jo kasvanut lapsuudesta, mutta niin hän kuin lapsetkin käyvät katsomassa Juhoa aina kun aika riittää.

Hanna Äyväri
julkaistu Loimaan
Lehdessä

*Tekemiään
viuluja hän
on opetellut
itse soitta-
maan.*

*Supponen
kaulassa ole-
va kello on
rakennettu
vain yhdestä
puusta, jokai-
nen puuket-
jun lenkki on
ollut alusta
asti kiinni vie-
reisessään.*

Suomen ilmasodan pikkujättiläinen on muhkea tietopaketti talvi- ja jatkosodan ilmataisteluista

Kaikki tietämisen arvoinen Suomen ilmavoimista talvi- ja jatkosodassa on nyt tiivistetty yksien kansien väliin.

Mikä oli Suomen ilmavoimien strateginen rooli talvisodassa? Entä millaisia hankintoja ilmavoimissa tehtiin välirauhan aikoihin? Suomen ilmasodan pikkujättiläinen vastaa näihin sekä moniin muihin kysymyk-

siin. Runsaasti kuvitettu, kattava tietoteos esittelee lähes kaiken mahdollisen talvi- ja jatkosodan ilmataisteluista aina lentokou-lutuksesta alkaen.

Asiantuntijoiden laatimat artikkelit kertovat lukijalle, miten suomalaiset sodanlentäjät lähtivät talvisodan taisteluihin vastassaan kymmenkertainen ylivoima. Sa-

malla tiivistetään, mikä oli ilmavoimien merkitys sodan kokonaiskuvassa. Pääpaino on jatkosodan ajassa, jolloin ilmavoimat tukivat menestyksekkäästi niin maa- kuin merivoimienkin operaatioita. Ilmatorjunta auttoi pitämään siviiliuhrien luvun sekä kotirintaman aineelliset tappiot mahdollisimman pieninä.

Suomen ilmasodan pikkujättiläinen esittelee myös legendaariset Pilvenveikot eli talvi- ja jatkosodan lentäjäsankarit ja kaikki Suomen rintamien konetyypit.

Vaikuttava kirjoittajakunta koostuu kenraaliluutnantti evp. Heikki Nikusesta, tietokirjailija Jyrki K. Talvitiestä, diplomaatti-insinööri Carl-Fredrik Geustista, toimittaja Heikki Haapavaarasta sekä tietokirjailija Kari Stenmanista. Kirjan osittain ennenjulkaisemattomasta kuvamateriaalista vastaa kuvatoimittaja Kalevi Keskinen.

473-sivuisen teoksen on julkaissut WSOY ja sen ovh on 48 euroa.

Kurkijoki-pöytästandaari

Kurkijoki-pöytästandaari on näyttävä koriste-esine jokaiseen Kurkijoki-taustaiseen kotitalouteen.

Vielä muutamia jäljellä!

Hinta 35 €

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta: Koulukuja 7, 32200 LOIMAA Puh. 050-521 3336 toimitus@kurkijoki.fi

Rautionkylässä juhannuksen aikoihin. Aleksanteri Kuronen selin, Kalle Kurosen vaimo Mirjam housupuvussa ja Aleksanterin vaimo Siiri takana, muut perheen kesävieraita.

Kalle Kuronen & kumppanit Oy:n historiaa

- v. 1911 Aleksanteri (Aleks) Kuronen perustaa suutarinverstaan Hiitolan Hännilän kylään.
- v. 1939 liike- ja kotitalo tuhoutui pommituksessa
- v. 1944-1945 evakkoajana Aleksanteri Kuronen poikansa Kallen kanssa teki suutarin töitä Vaasassa
- v. 1946 perustettiin liike Imatran Rautionkylään, aluksi johtajana Aleksanteri Kuronen
- v. 1957 Kalle Kuronen siirtyi johtoon
- v. 1975 Marja-Terttu ja Kari Rahkonen siirtyivät johtoon
- v. 1988 Muutto Imatrankoskelle
- v. 1991 Muutto nykyisiin tiloihin Imatrankoskella
- v. 2010 Jarkko ja Kaisa Rahkonen johtajiksi

Hiitolasta Imatralla 100 vuotta kaupankäyntiä

Aleksanteri Kuronen perusti 100 vuotta sitten Hiitolan Hännilän kylään suutarinverstaan. Tänäpäin hänen lapsenlapsenlapsensa Jarkko Rahkonen johtaa yhdessä vaimonsa Kaisan kanssa Imatralla Intersportia.

- Jalkinemyynti on meillä edelleen sydäntä lähellä, olemme siinä hyviä, toteaa Jarkko Rahkonen ja kertoo nykyisen menestyksen johtuvan parikymmenhenkisen henkilökunnan jatkuvasta koulutautumisesta, palveluvyyvystä ja sen jatkuvasta kehittämisestä.

Vahva uudistumiskyky pitkän iän salaisuus

- Vahva uudistumiskyky on pitänyt liikkeemme elossa sata vuotta, myös tiivis perheyhteisö on auttanut, samoin positiivinen ajatusmaailma, listaa Rahkonen

menestyksen avaimia.

Kalle Kuronen ja kumppanit Oy on Kauppalehden tietojen mukaan koko ajan mukavasti kasvava yritys ja sen kannattavuus on erinomainen. Tieto on vuoden 2009 liikevaihdosta.

Aleksanteri Kurosen jalkineliikkeessä työskenteli 1930-luvulla jo useita työntekijöitä, liikkeeseen oli puhelin numerolla 68 kertoo Viipurin puhelinluettelo vuodelta 1938. Liike- ja kotitalo tuhoutui lähes täysin talvisodan pommituksissa.

Aleksanteri Kuronen jatkoi poikansa Kallen kanssa evakkoajana toimintaansa suutareina Vaasassa. Sotien jälkeen he perustivat Imatran Rautionkylään liikkeen, joka vuosikymmenten aikana laajeni jalkineista polkupyöriin, kodinkoneisiin, elektroniikkaan, vaatteisiin ja urheilutarvikkeisiin.

- He tulivat v. 1946 Imatralla ajatuksella, että siitä on lyhyt matka Hiitolaan. Toiveena, että jospa sinne vielä pääsisi takaisin, kertoo Jarkko Rahkonen, joka on itsekin vieraillut sukunsa kotipaikoilla ja aikoo lähivuosina mennä toistamiseen.

Nykyiselle paikalleen Imatrankosken keskustaan vilkkaan kävelykadun varteen liike siirtyi v. 1991.

Kalle Kurosen jälkeen Jarkon vanhemmat Kari ja Marja-Terttu (os. Kuronen) Rahkonen johtivat yritystä.

- 1970-luvulla Kesko oli suurimpia tavarantoimittajiamme ja kun se alkoi tuoda myös urheiluvälineitä, meistä tuli Kesport. Sillä nimellä useat imatralaiset meidät vieläkin tuntevat, vaikka jo 1990-luvulta lähtien Kesportin ja Intersportin yhdistyttyä, olemme toimi-

neet Intersport-nimisenä, itsekin Interspotin johtokunnassa vaikuttava Rahkonen kertoo ja toteaa, että ketju hyödyttää monin tavoin ja antaa kuitenkin hyvin vapaat kädet toiminnan toteuttamiseen.

Sinne missä asiakkaat ovat

Jarkko ja Kaisa Rahkosen tavoitteena on liikkeen voimakas näkyminen myös kaupan seinien ulkopuolella.

Siitä moninaiset 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvät tapahtumat antavat vinkin. Vuoden aikana on tavoitettu vauvasta vaariin, kaikki sukupolvet. Yritys on järjestänyt tai ollut mukana järjestämässä n. 15 tapahtumaa juhlavuoden aikana mm. Senioripäivät vanhemmalle välle, 100-vuo-

tisgolf-kilpailun, sporttihuutokaupan, lavatanssit, nuorten konsertin ja kenties kauppiaille itselleen vaikuttavampana oli kevätavaus, jonka yhteydessä julkistettiin edesmenneen isän, Kari Rahkosen mukaan nimetty stipendirahasto, joka tukee nuoria urheilijoita.

- Olemme käyttäneet juhlavuoden tapahtumiin paljon omia varoja. Emme pelkästään houkuttele asiakkaita sisään tarjouksilla, vaan menemme heitä lähelle, kertoo kulunutta vuotta itsekin urheilullinen Jarkko Rahkonen. Hänellä on takanaan reilu kuukausi sitten Ranskassa juostu viinimaraton.

- Vieläkin kolottaa, suomalaisella sisulla pääsin maaliin, nauraa kansainvälinen Rahkonen. Ranska on hänelle läheinen. - Asuimme siellä pari vuotta. Bisnesop-

peja hän on kauppaorkean lisäksi opiskellut Bostonissa USA:ssa.

- Kauppaorkean jälkeen sanoin, ei koskaan kauppiaksi, ei koskaan Imatralla, muistelee Rahkonen, joka reilu vuosi sitten yhdessä vaimonsa kanssa otti veto vastuun liikeyrityksestä äskettäin edesmenneeltä isältä Kari Rahkoselta ja äidiltä Marja-Tertulta.

- Imatralla tilanne on mielenkiintoinen. Itämyynti kasvaa jatkuvasti venäläismatkailijoiden myötä. Viime viikolla hotellien vuodepaikat täällä seudulla tuplaantuivat uuden kylpylähotellin aukaistua ovensa, sanoo Rahkonen innostuneesti ja toteaa, että nyt kauppiaan pitää olla he-reillä. Hän vaikuttaa myös Imatrankosken kehittämis-työryhmässä.

Tästä talosta alkoi nyt 100 vuotta kestänyt historia.

Hiitolan aika päättyi talvisodan pommitukseen 30.11.1939. Kuva: Hiitola, kuvat kertovat s. 276.

Vuonna 2009 Intersport Finland Oy valitsi Imatran Intersportin vuoden yritykseksi. Huomionosoitusta vastaanottamassa Kari, Jarkko, Sanna ja Marja-Terttu Rahkonen.

Karjalainen kaipaa Karjalaan

- Miulle hiitolalaiset sukujuuret merkkää tosi paljon, kertoo Rahkonen eteläkarjalan murteella, jossa maailmaa kiertäneellä miehellä miet ja siet tulevat luontevan pehmeästi ja jatkaa - Nuorena miehenä sitä ei ymmärtänyt, mutta kun tulee vanhemmaksi, silmät rävähtää auki.

- Karjalainen kaipaa aina Karjalaan, selittää Rahko-

nen maailmalta paluutaan ja tuloaan mukaan perheyrikykseen v. 2004.

- Tulevaisuudessa ei menestytä, jos ei ymmärrä juuriaan, Rahkonen korostaa ja muistuttaa, että karjalaisella juuret ovat syvällä.

Perinteiden säilyttäminen on nelikymppiselle miehelle tärkeää. Suvussa on kerätty vanhaa suutarinverstas- ja muutakin perinnettä Rautionkylässä edelleen olevaan kiinteistöön museoksi. Suvun perinnettä hän haluaa

kertoa myös kahdelle lapselleen, joista vanhimman voi koulujen loma-aikoina toisinaan tavata liikkeen tiskin takana.

Mikseipä kauppiassuvulla voisi olla edessään vielä toiset sata vuotta, kun jo viideskin sukupolvi on kiinnostunut vanhempiensa ja esivanhempiensa työstä.

Helena Sulavuori

Nykyisessä liikkeessä kengät ovat näyttävästi esillä, vaikka tilaremontin jälkeen v. 2008 niiden sijoittaminen nostaakin hien työntekijän otsalle.

Kuroselta saa kaikki

Kun sain ensimmäisen ”oikean” polkupyöräni, sen jossa ei ollut apupyöriä ja jolla piti opetella ajamaan ennen ensimmäiselle luokalle menoa Huhtasenkylän kansakouluun. Sen sinisen, jolla kaaduinkin ja silmä meni mustaksi, kun se osui ohjaustankoon. Se oli ostettu Kurosen Kallelta. Se oli 1960-luvun loppua.

Sieltä tuntui saavan mitä vain, kun kyläläiset jotain tarvitsivat, jos ei ollut maidosta tai ruoasta kyse, niin kuului, menepä kysymään Kurosen Kallelta.

1970-luvulla tarvitsin uudet sukset. No Kuroselle ostoksille. Muovisukset olivat huippujuttu. Silloin niiden piti olla tosi pitkät, hyvä että sain ne linja-auton ovesta sisään, kun ne piti viedä Vuokseniskan Yhteiskouluun pakollisille hiihtotunneille. Voi, että inhosin niitä ja pakkohiihtoa! Mutta sehän ei suinkaan ollut Kurosen Kallen vika.

Teininä olin maailmankuuluissa Imatran ajoissa myymässä lippuja (ja kuolaamassa muiden tyttöjen kanssa pienikokoisen italialaisajan Giagomo Agostinin perään) ja sitäkin oli organi-

soimassa Kurosen Kalle.

Saman vuosikymmenen lopussa sain Imatralle heit ja lähdin. Kotikonnuilla käyntien aikana totesin, että josain vaiheessa Rautionkylän kiinteistö, kuten kaikki muutkin sen kylän liikekiinteistöt tyhjenivät.

Vuonna 2006 olimme mieheni kanssa muuttamassa Enontekiölle. Sitä ennen olimme käymässä Imatralla. Tarvitsimme kunnan sukset! Ja minne jalkamme johtivatkaan – Imatran Intersportiin.

Minulla olivat vielä ne edelliset 1970-luvun muovisukset varaston perällä, pohjat syvillä naarmuilla. Ilauduimme, kun meidät keski-ikäiset ohjattiin asiantuntemuksella nykysuksien pariin ja yhdessä valitsimme meille sopivimmat. Sukseni olivat selvästi lyhyemmät kuin ne 1970-lukulaiset, vaikka pituuteni oli sama – painosta voidaan keskustella.

Noilla suksilla olen nyt jo monena talvena nauttinut hiihtämisen ilosta niin Lapissa kuin nyt täällä Loimaalla.

HS

Haasteltiin ja päätettiin

Menneitä sukupolvia muistaen

Yhdeksänkymmenluvun alussa kun alettiin päästä kotiseudulle tuli kaikille entisille pitäjyhteisöille kaipaus pystyttää muistomerkki sinne jääneiden vainajien muiston kunnioittamiseksi. Halusimme myös siistiä kirkon aluetta. Niin me Hiitolaisetkin läksimme hankkimaan muistomerkkiä kirkon ja sinne jääneiden vainajien muistoksi. Pystytimme sen -93 ja pidimme muistotilaisuuden sen kunniaksi.

Varsinainen kirkon alue oli lankkuaidan takana, johon meillä ei ollut silloin vielä menemistä. Varuskunnan lähdettyä ja lankkuaidan hävittyä näimme alueen silloisen kunnan.

Tämän vuosituhannen puolella tuli Hiitolassa kävijöiden mieleen alueen kunnostus muistolehdoksi,

tai alueeksi johon voisimme siirtää hautausmaalla olevien omaisten hautakiviä joita vielä löytäisimme. Puhdistaisimme, kuvaisimme ja luettelaisimme ne. Sotilashautausmaiden lisäksi on myös sopimus siviilihautausmaista tullut voimaan, tosin kovin hitaasti.

Hiitolan Pitäjaseurakin perusti toimikunnan tätä asiaa eteenpäin viemään. Toimikuntaan tuli Jouko Hämäläinen pj., Seppo Kaljunen, edesmennyt Reino Leppänen ja minä. Toimikunta on kokoontunut muutaman kerran ja ollut yhteydessä Hiitolan kunnan edustajiin.

Keskusteluissa olemme saaneet myönteistä mieltä ja luvan kunnostaa aluetta sille tehdyn suunnitelman mukaan.

Toivottavasti talven ai-

kana saadaan suunnitelma ja rahoitusavustus kuntoon jotta voisimme keväällä huhti- toukokuun vaihteessa pitää kunnostustalkoot Hiitolan kirkon ja hautausmaan alueella.

Näihin töihin on mahdollisuus saada koneapua Hiitolasta, sitä ehkä tarvitaan, aika näyttää millaista ja kuinka paljon. Toivottavasti löytyy myös myötämielisiä taloudellisia tukijoita tälle projektilllemme.

Kiitos jo etukäteen tues-

Maisema-arkkitehti Raija Seppänen luennoi Luovutetun Karjalan hautausmaiden säilymisestä pitäjäpäivillä Karjalatalolla 19.11.2011 klo 11.30

Mauri Lankinen

Hiitolan Pitäjaseuran kunniapuheenjohtaja

Olen syntynyt Hiitolan Kavonsalmella Juhana ja Tyyne (os.Paukkunen) Lankisen 8-lapsisen perheen toiseksi vanhimpana lapsena syyskuisena iltana 1933.

Nuoruudessa kulki taival v.1940 junalla härkävaunussa Parkanon kautta Karvian Suomijärvelle ja sieltä takaisin Hiitolaan kunnes tuli lähtö taas. Tällä kertaa hevosella ja loppumatka junalla Mustasaareen, Laihian rajalle. Vuonna -46 huhtikuussa tulimme Kullaan Leineperiin, jossa olen viettänyt lopun nuoruuttani, elämäntyöni maanviljelijänä, ja lopuksi eläkepäiviäni.

Kullaalla olon aikana olen ollut mukana eri yhdistyksissä ja yhteisöissä jotka ovat sivunneet omaa ammattiani tai muuten ovat lähellä omaa ajattelumaailmaa.

Kunnallisella puolella olen ollut eri lautakunnissa aina kunnanhallitukseen saakka, mutta valtuustoon ei kansan kannatus riittänyt. Karjalaisten keskuudessa olen ollut mukana Kullaan karjalaisissa, pari vuotta sen puheenjohtajanakin. Enin työ karjalaisten keskuudessa on tahtunut Hiitolan Pitäjaseuran puitteissa. Sen perustamisesta lähtien ainaisjäsenenä ja -83 lähtien hallituksen jäsenenä, myöhemmin puheenjohtajana aina tämän vuosituhannen puolelle. Nyt kunniapuheenjohtajana.

Mauri Lankinen kahvitauolla entisen kodin kiviäjalalla.

Jatkoa sivulta 1

asti rakastanut näitä seutuja, kertoo Pietarissa syntynyt Jelizaveta ”Liza” Ktitorova. Tämä on minulle kuin toinen kotimaa, vietin täällä sisareni luona loma-aikoja, hän muistelee – Olen nähnyt kirkon! Tuen ja autan miestäni hänen vapaa-ajan työssään. Olen itsekin auttanut ulkointeriöörin tekemisessä, kertoo tietokonegrafiikan alalla Eremitaasissa keramiikkakonservattorina työskentelevä Liza

Sisätilan mallintamiseen liittyvä työ on vielä kesken, koska piirustuksia ja tarkkoja kuvia kirkon sisätiloista Pjotr ei ole vielä saanut tarpeeksi. Suuressa urakassa materiaalin keräämisessä ovat auttaneet mm. Netta Böök, Tapio Nikkari, Kari Rahiala, Aslak Sarre, Eino Vepsä ja Kurkijoki-Säätiö ja Kurkijoki-seura.

Kirkko seisoo paikallaan

Kirkkoseminaariin Helsin-

kiin 22.10. kokoontunut yleisö pääsi näkemään tämän hetkiseen työvaiheeseen edenneen esityksen, jossa pääpaino oli kirkon ulkoasussa.

Vielä valokuvien katselun aikoina yleisöstä kuului puheensorinaa. Väki muisteli kuvissa näkyvien talojen ja henkilöiden kohtaloita.

Animaation alkaessa taustalla soivat Eino Vepsän Suomussalmella äänittämät Kurkijoen kirkon kellot.

Kirkko seisoo ylväänä mäellään, kauniit puuraken-

nukset reunustavat kirkkoon johtavia teitä. Yleisö on hiljaa. Teos koskettaa. Kirkko on siinä, mihin se kuuluu. Tuli tuhosi sen, mutta Pjotr Skoblikov on luonut nykyajan tekniikalla menetettyä uudelleen.

Helena Sulavuori

Seminaarin jälkeen Kurkijoki-Säätiön puheenjohtaja Lauri Laukkanen ojensi Pjotr Skoblikoville kiitokseksi Kurkijoki-mitalin.

Kurkijoen kirkkoa ei unohdeta

Kurkijoen kirkot ja niiden kohtalot -seminaari kokosi Helsingin Postimuseon Kuvertti-saliin täyden yleisön. Kurkijoki-Säätiön hallituksen puheenjohtaja Lauri Laukkanen toivotti yleisön ja luennoitsijat tervetulleiksi. Luennoitsijoina oli ammattitaitoinen joukko, joka tutkii Kurkijoen kirkkoa ja kirkonkylää kukin omalta tieteen ja kiinnostuksen alaltaan.

Arkkitehti **Netta Böök** valmistelee väitöskirjaa Kurkijoen kirkonkylän arkkitehtuurista ja kertoi Kurkijoen historiasta ja erityisesti rakennusten historiasta.

- Arkkitehdit tulivat Kurkijoelle maanviljelysopiston myötä, hän kertoo ja jatkaa arkkitehtien esittelyllä, Theodos Höijer, joka suunnitteli mm. Ateneumin, suunnitteli maanviljelysopiston juhlasalirakennuksen ja Lars Sonck tilanhoitajan talon. Kurkijoen kirkkojen suunnittelijoina olivat A. Sjöström, joka suunnitteli luterilaisen ja J. Brocke ortodoksisen kirkon. Ensimmäinen kivitalo kunnan keskukseen valmis-

tui 1935, tiilestä muuratun kunnantalon suunnittelija oli Y.A. Hagberg.

Böök selvitti, että Neuvostoliiton aikana kaikki suomalaisten rakentamat ja sodassa säilyneet rakennukset otettiin käyttöön, osa muutetuin käyttötarkoituksin. v. 1975 Kurkijoelle laadittiin asemakaava. Siinä vanhat rakennukset purettiin ja tilalle rakennettaisiin uudet elementtirakenteiset talot, vain kirkko oli tarkoitus säilyttää. Onneksi asemakaava ei päätnyt toiminta-asteelle.

Venäjän aikana on pyritty vanhojen rakennuksien suojeluun, Sonckin talo suojeltiin v. 2001 ja kirkonkylälle on luotu uusi asemakaava, joka tähtää vanhan suomalaisasutuksen säilyttämiseen.

- Se on juuttunut venäläisen byrokratian rattaasiin, emme tiedä, miten sille käy, Böök toteaa.

Maalaussuunnitelma oli valmiina ennen paloa

Maalarimestari Aslak Sarre, joka oli tekemässä Kur-

kijoen kirkolle maalaus- ja remontointisuunnitelmaa, näytti siihen liittyvän juuri löytyneen videonauhan vuodelta 1991, juuri ennen kirkon paloa. Sarre kertoi asiantuntevasti kirkon rakentamisesta ja kaikista siihen liittyvistä vaikeuksista; tarjouskilpailun hankaluuksista, huolimattomasta työstä ja valvonnan puutteesta,

jotka johtivat oikeudenkäynteihin asti.

- Kurkijoen kirkon piti valmistua v. 1880, mutta kun se ei ollut valmis vielä kuuden vuoden kuluttua-kaan, niin sovinto-oikeus päätti vihdoin ryhtyä toimeen 28.8.1886, Sarre kertoo ja toteaa, että kaikista rakentamisajankohdan vaikeuksista huolimatta kirkko oli hyvässä kunnossa ennen paloa. Maalaussuunnitelma oli tehty, maalien määrä laskettu ja työstä neuvoteltu paikallisten kyläpäälliköiden kanssa, mutta suunnitelmat haihtuivat liekkien tuhotessa kirkon.

Taidehistorioitsija Hanna Kemppi johdatti kuulijat laajalla luenrollaan Tiurulan seurakuntaan ja Kurkijoen ortodoksisen kirkon rakentamiseen.

Sipuliton ortodoksikirkko

- Ortodoksisen hiippakunnan rahat oli talletettu Venäjän pankkiin ja vallankumouksen myötä rahat jäivät sinne. Suomen valtio takavarikoi venäläisen omaisuuden, johon katsottiin kuuluvaksi myös ortodoksiset kirkot, Hanna Kemppi kertoo vallankumouksen ajoista. Siksi Kurkijoen kirkkoa varten aloitettiin varojen keruu v. 1926. Voimistunut kansallisuusaate vaikutti ortodoksisten kirkkojen rakentamiseen, niistä pyrittiin saamaan arkkitehtuuriltaan suomalaisia, siksi Kurkijo-

Netta Böök ajautui ensimmäisen kerran Karjalaan rajojen avauduttua. - Päädyin Kurkijoelle, koska siellä oli paljon tutkittavaa, hän kertoo. Netta Böök toimii aktiivisesti Pjotrin apuna yhteyksien luomisessa ja materiaalin keräämisessä.

en ortodoksikirkkoonkaan ei saanut rakentaa sipuleita.

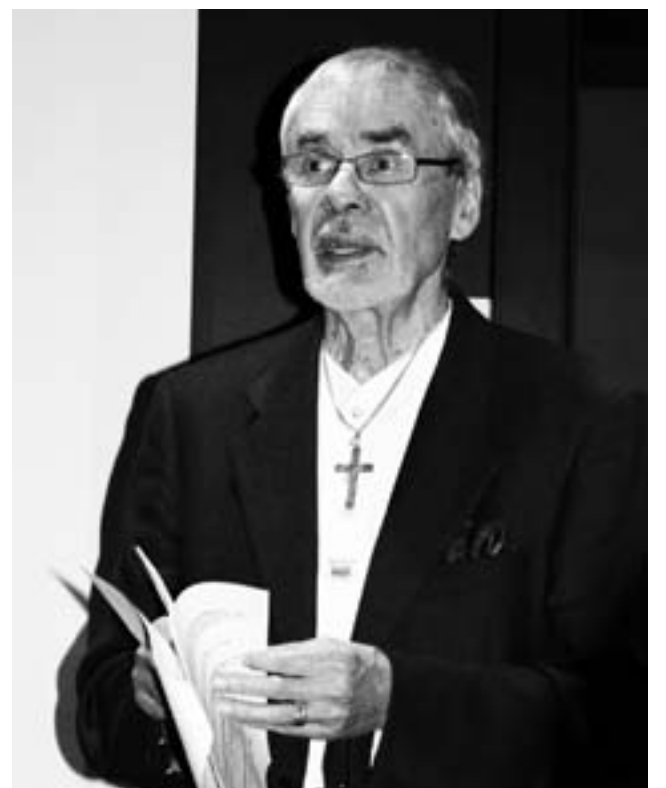
Ortodoksikirkkoa käytettiin neuvostoaikana asuntona ja sen kelloja kylällä vellikelloina, Kemppi kertoo kirkon myöhemmistä vaiheista.

Kirkkoseminaarin huipennuksena oli Pjotr Skoblikovin luoma kolmiulotteinen kirkon mallinnus.

Seminaari osoitti sen kiinnostuksen joka eri ikä-

polvilla on menetettyyn Kurkijokeen ja sen kirkkoihin. Vanhimmat muistelit omia kirkkokäyntejään ja nuoret tutkijat esittivät työnsä tuloksia. Kirkko säilyy, siitä pitävät huolen kirjatut muistot ja viralliset tutkimustulokset sekä nyt ensimmäistä kertaa nähtäväksi tuotu kolmiulotteinen kirkko mäellään.

Helena Sulavuori

Aslak Sarre muutti käsitystään 3D-mallinnuksen tekemisestä nähtyään sen. - Siitä tulee hieno, siitä tulee huippu, hän hehkutti esityksen jälkeen.

Kari Rahialan kokoelma.

Uusia ja vanhoja kuvia

Kurkijokimuseolle on saatu jo nyt Perinne eläväksi –projektin aikana paljon valokuvia Kurkijoelta. Suuret kiitokset kaikille, jotka olette jo lahjoittaneet kuvia ja tietoja.

Mitä lahjoitetuille kuville sitten museolla tapahtuu?

Ensiksi kuvat kiinnitetään arkistokulmilla happovapaalle pahville. Kuvat järjestetään sisällön ja aiheen mukaan eri luokkiin ja jokainen kuva numeroidaan juoksevilla numerolla. Luokka- ja järjestysnumero kirjataan taustapahviin.

Seuraavaksi kuvat skan-

nataan ja niiden tiedot kirjataan Pavarialuettelointiohjelmaan. Samaa ohjelmaa käytetään myös muissa Varsinais-Suomen museoissa ja se on saatu Turun maakuntamuseolta. Kuvat, jotka on lahjoitettu vain skannattaviksi, luetteloidaan nekin Pavariaan.

Digitoiduista kuvista ja luettelosta otetaan varmuuskopiot, joita säilytetään mm. Kurkijokelaisessa ja Turun museokeskuksessa. Pahville kiinnitetyt kuvat puolestaan ovat luokittain järjestyksessä museon arkistokaapissa.

Työ on hidasta, mutta se kannattaa. Järjestettyjä, digitoituja kuvia on helppo käyttää julkaisuissa ja näytelyissä. Samoin tutkijoille on apua siitä, että heillä on mahdollisuus löytää helposti kuvia eri aiheista.

Uusia kuvia vanhoista paikoista

Kuvan ei tarvitse olla välttämättä vanha, ennen kuin sen voi lahjoittaa museolle. Perinne eläväksi -hankkeessa

on tarkoitus julkaista DVD, jonka yhdeksi sisällöksi on ehdotettu ennen ja nyt -kuvia Kurkijoelta.

Vanhojen kuvien pareiksi kaivattaisiinkin uusia kuvia. Erityisesti kuvapareja tai sarjoja, joissa on vanhan kuvan paikalta otettu uusia kuvia rajojen aukeamisen jälkeen, olisi mukava saada digitoitaviksi tänne museolle.

Mukaan kannattaa liittää totta kai kaikkien kuvien tiedot. Kuvat voi joko lähettää Kurkijokelaisen toimittamiseen tai toimittaa tänne Kurkijokimuseolle. Olen tavattavissa keskiviikkoisin ja muina aikoina sopimuk-

sen mukaan. Museon puhelinnumero on 050 4036 050.

Muistattehan seuraavat valokuvatalkoot 9.11.2011 klo 10–16!

Niina Lehmusjärvi

Perinne eläväksi

-projektipäällikkö

Eino Kuokkanen (oik.) kuljettamassa matkailijoita veneellä Valamoon. Hänen vieressään vaimo Lyyli Kuokkanen (os. Veijalainen). Vanhempiensa kuvan lahjoitti Eila Kuokkanen Vampulasta. Kurkijokimuseon kokoelmat.

HAITANNEEKO TUO?

Onko sinulle joskus sattunut niin, että tunsit nolanneesi itsesi pahan kerran? Onko joskus sattunut paha moka, kuten nykykieli asian usein ilmaisee.

Ihmisille sellaista sattuu. Jotkut väittävät, että eläimetkin, esim. koirat joskus nolostuvat tekosistaan, varsinkin jos niitä torutaan, mutta nolostuminen lienee ilmeisesti ihmisille tutumpi tunne. Joittenkin kohdalle sellaisia tilanteita sattuu tavallista useammin. Tunnen asian omakohtaisesti hyvinkin tarkkaan.

Elokuisena keskiviikkona sadat eläkeliittolaiset olivat kokoontuneet Haapaveden urheilukeskuksen näyttämään itselleen ja muille, miten tikka osuu tauluun, miten hevosenkengät toinen toisensa perään kiertyvät kepin ympärille ja ketjut koloihinsa. Monilla oli todellista kilpailuhenkä, ja se näkyi paranevina pistetuloksina. Sitten voitiin yhdessä iloita ja halata ja sillä tavalla osoittaa riemua myös naapurin onnistuneesta suorituksesta.

Mutta entäpä sitten, jos se tarpeellinen kilpailumieliala ei tulekaan? Kateellisenä katselin toisten intoa ja kuljeskelin ympäriinsä miettien: osaisimpa minäkin. Näytti kovin helpoltakin sivusta katsottuna, mutta sen verran oli touhusta entistä kokemusta, että tiesin kylläni kovin vaatimattomiksi. Joku siinä jo yllyttämään, että ei se ole vaikeaa, -hänkin on osunut saamaan ”na-

pakympin” heti ensi yrittä-mällä. Minäpä siis yritin.

Onneksi ketjunpätkäät eivät ole kovin painavia. Onneksi lähellä olevat olivat ketteräjalkaisia. Varsinaisilta vahingoilta siis vältyttiin. Nollatulosta tavallaan tietysti ennätys sekin. Tikanheittoon en toki yrittänytkaan houkutuksista huolimatta. Ensimmäinen olisin pitänyt korottaa lähellä olevien vakuutuksia. Lopun päivää tyydyin jutun juurien etsintään.

Eikä niitä jutun juuria kovin kaukaa tarvitse etsiä sen, jolla on taipumus mokatilanteisiin. Nolottihan tuo nollatulosta toki vietävästi, mutta samalla huomasin, miten hauskaa yleisöllä oli. Nauruun ratkesin itseen. Se teki hyvää. Sain tuntumaa Pellen roolista. Monen kasvojen lihakset saivat hyvää tekemää hierontaa.

Loppupäivästä juttukumppaneita löytyi helposti. Kanssakilpailijat olivat kovin onnellisia, sillä he olivat saaneet paljon parempia tuloksia. Erittäin tyytyväisiä olivat ne, jotka olivat saaneet muutamaa pistettä enemmän kuin tämä pakinaniikkari. Huomasin tehneeni varsin hyödyllisen matkan Pohjois-Pohjanmaan piirin kesätapahtumaan. Kommelukseenkin pitää osata näköjään

suhtautua. Tunnuslauseekseni onkin tullut. Haitanneeko tuo mittaa!

Makeimmat naurut taisi saada samana päivänä aikaan se eläkeläinen, joka vitsaili pelin tiimellyksessä omasta (ja muiden mukana olevien) vanhuudesta ja sairaudesta. Siinä sitä vasta kanttia kysytäänkin, että osaa nähdä itsessään naurettavat piirteet ja vieläpä sanoa sen ääneen. Tippaakaan ei karissut tuon komean miehen arvosta, vaikka sen vitsin laukaisikin.

Hyvin hyödyllisiä ovat tuollaiset yhteiset kokoon-

tumiset. Siellä saa kokeilla kykyjensä tai olla kokeilematta. Saa tavata vanhoja tuttuja ja saada hyvässä lykyssä uusiakin ihmissuhteita.

Sade tuli tuohon leikin juhlaan vasta siinä vaiheessa, kun urheilusuoritukset oli jo merkitty paperille. Sateen ropistessa saimme nauttia ruokapöydän antimista ja taitavista ohjelmasuorituksista. Haapaveden eläkeliittolaiset ovat kiitokset ja komean pokaalin ansainneet.

Lyyli Nevanperä

Evakkokaskuja

Perniöläinen emäntä keskustelelee Heinjoen emännän kanssa ja ihmettelee, miksi karjalaisilla on niin paljon lapsia. Siihen Heinjoen emäntä sanoo: - Kah huvikseeha myö niitä näperrellää.

Karjalaismies meni kyselmään paikkakunnan isännältä heiniä ostaakseen. Isäntä valitti, ettei hänellä ole heiniä. Jussi lohdutti: -

Älä ole moksiskaan, ei oo miulkaa.

Ei kot ikävöi meitä jos ei myö kottii, voa kot on syvämmessäin ja se on ain kerallain!

Karjalaisemäntä on joutunut hämäläisen lääkärin tutkittavaksi ja tämä sanoo: - Kyllä nyt on niin, emäntä hyvä, että teidän sydämenne lyö vähän liian kiivaasti. Emäntä huokaa alakuloisena: - Niih se tekköö, niih se tekköö, mut ku ei oo viel tonttunt tähä hämäläisii hittaaasee tahtii...

Eskon puumerkki

Kurkijokelaista historiaa tarjoushintaan

KURKIJOKI
KUVAT KERTOVAT

5€

KURKIJOKI
SODASTA EVAKKOON

5€

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA

Puh. 050-521 3336

toimitus@kurkijoki.fi

Pekka Kyytisen POSTIKORTIT

Hinta 1 €/kpl
+ postituskulut
Tilaa
toimituksesta

Talvikuvia: • Pieni hiihtäjä • Joulupuu • Rekiajelu
Kesäkuvat: • Kevätkirkko • Kesänuotalla • Aitan ovella
• Rantavaja Laatokalla • Elopellolla

Kahdelle kurkijokelaiselle Sotaveteraaniliiton ansioristit

Suomen Sotaveteraaniliitto myönsi 29.9.2011 ansioristinsä Veli Matti Huittiselle Mikkelistä (kuvasa oikealla) ja Ilmi Käräville Helsingistä (kesk.) sekä Onni

Toljamolle Pulkkilasta. Ansioristi voidaan myöntää tunnustukseksi liiton tarkoitusprien hyväksi tehdystä merkittävästä työstä. Veli Matti Huittisen isä

Matti Huittinen oli maanviljelijä Elisenvaarasta ja Kurkijoen maamiesopiston lehtorin, Veli Räsänen oppilas. Ilmi Kärävä on syntynyt Kurkijoella, Veli Räsänen

oli hänen isänsä. Pulkkilalainen Onni Toljamo on Rintamaveteraaniliiton aikaisempi puheenjohtaja.

Kuva: Markku Seppä

TILAA KURKIJOKELAINEN ENSI VUODEKSI,

SAAT LOPPUVUODEN LEHDET ILMAISEKSI!

Tilaa Kurkijokelainen itselle tai lahjaksi, saat loppuvuoden lehdet ilmaiseksi ja lehden tämän vuoden hinnalla, 39 €/vuosikerta.

Tarjous koskee uusia tilauksia.

Tilaukset sivulta: www.kurkijoki.fi, toimitus@kurkijoki.fi tai 050-5213336.

KESTOTILAAJIEN KESKEN ARVOMME ILMAISEN VUOSIKERRAN.

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain 39 eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni

☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi

**Musiikillinen
kuva-
arvoitus
Vastaus:**

Musta Rudolf

Näin laulaen meriä kulkee
mies tumma kuin tropiikin yö.
Hän syliinsä tyttöjä sulkee,
se hetki kun hänelle lyö.
On mielessä etelän kukka
ja kirsikan punainen suu.

Arvoitukset koonnut Pentti
Kemppinen

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA
LOIMAAN
MUSIIKKI**
Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

asianajaja, varatuomari
Jari Heikman
varatuomari
Rickard Grönqvist
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Valokuvatalkoot 9.11. klo 10-16.

Avoimna keskiviikkoisin klo 12-16.

Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa

Pääsymaksut: Aikuiset 2 €

Lapset (alle 12 v.) 1 €

Ryhmävaraukset: Museo 050 4036050

Eino Vepsä 0500 875211

Antti Eklund 050 3426608